

Asia: VN/1960/2024

Luonnos hallituksen esitykseksi ulkomaalaislain muuttamisesta (perheenyhdistäminen)

Lausunnonantajan lausunto

Millaisia näkemyksiä teillä on vähimmäisikävaatimuksesta?

SYL ei kannata ehdotettua perheenyhdistämisen 21 ikävuoden vähimmäisikävaatimusta, sillä se asettaisi alle 21-vuotiaat epäyhdenvertaiseen asemaan suhteessa yli 21-vuotiaisiin ja vaikeuttaisi myös opiskelijoiden perheenyhdistämiä. Esitys on opiskelijoiden kannalta erityisen ongelmallinen, sillä opiskelijoiden joukossa arvioidaan olevan eniten alle 21-vuotiaita perheenkokoajia ja puolisoita. SYL muistuttaa, että perustuslain 6.2 § mukaan ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan iän perusteella. Perusteluissa vähimmäisikävaatimuksen asettamisen puolesta on käytetty pakko- tai lumeavioliittojen ehkäisemistä, mutta esityksessä ei ole annettu vakuuttavia perusteluja sille, että esityksellä olisi toivottu vaikutus pakko- tai lumeavioliittojen ehkäisemiselle.

SYL näkee, että kansainvälisten osaajien asettumista Suomeen on edistettävä ja perheen saaminen Suomeen on iso tekijä, kun harkinnassa on Suomeen asettuminen tai pois muuttaminen. Esityksen vaikutusten arviossa koskien yksilöiden asemaa tuodaan esiin alustava arvio, jonka mukaan uuden esitetyn 21-vuoden vähimmäisikävaatimuksen myötä sellaisten perheenkokoajien perheenjäsenten hakemusten osuus, jotka oleskelevat Suomessa opiskeluun perustuvalla oleskeluluvalla saattaisi vähentyä. Vaikutusten arvioinnissa tuodaan myös esiin arvio, jonka mukaan tulevaisuudessa joissakin tilanteissa opiskelijat ja heidän perheenjäsenensä saattaisivat jättää Suomen ja suuntautua sellaisiin maihin, joissa ei ole käytössä 21 ikävuoden vähimmäisikävaatimusta.

SYL näkee tämän arvion toteutumisen mahdollisena ja pitää harmillisena sitä, että Suomi näin itse luopuisi kilpailuedustaan osaajien houkuttelussa. Lisäksi esityksen vaikutusten arvioinnissa tuodaan esiin arvio, jonka mukaan vähimmäisikävaatimuksella voisi olla niin sanottuja itsenäisiä lupia lisäävä ja niihin kannustava vaikutus. Perhesiteen perusteella myönnetty oleskelulupa jo mahdollistaa työnteon ja opiskelun, joten itsenäisten lupahakemusten määrän kasvattaminen ei ratkaisisi mitään ongelmaa ja voisi osaltaan lisätä käsiteltävien oleskelulupahakemusten määrää.

Millaisia näkemyksiä teillä on toimeentuloedellytyksen asettamisesta alaikäiselle perheenkokoajalle?

-

Millaisia näkemyksiä teillä on asumisaikavaatimuksesta?

SYL näkee, että asumisaikavaatimusta ei voida kannattaa, koska se rajoittaa kansainvälistä suojelua saaneiden henkilöiden oikeutta perhe-elämän suojaan. Asumisaikavaatimus rajoittaisi tai vähintään hidastaisi perheenkokoajan perheen saapumista Suomeen, mikä osaltaan heikentäisi perheenkokoajan mahdollisuutta kiinnittyä suomalaiseen yhteiskuntaan. Asumisaikavaatimuksen perusteleminen muun muassa lumeavioliittojen ehkäisyllä on kyseenalaista, sillä lumeavioliittojen ei ole todettu olevan nimenomaisesti kansainvälistä suojelua saaneiden henkilöiden perheenyhdistämiseen liittyvä ilmiö. Kansainvälistä suojelua saaneiden henkilöiden perheenjäsenet oleskelevat todennäköisesti alueella, jonka suhteen perheenkokoajan on todettu olevan kansainvälisen suojelun tarpeessa, kuten konfliktialueella. Näin ollen myös he voivat olla suojelun tarpeessa, mutta eivät ole päässeet poistumaan alueelta turvallisten tai laillisten reittien puutteessa. Tällainen perheenkokoajan kokema huoli perheestä hankaloittaa yhteiskuntaan integroitumista ja esimerkiksi opintojen aloittamista ja edistämistä

Millaisia näkemyksiä teillä on alaikäisyyden määritelmästä?

-

Millaisia näkemyksiä teillä on siitä, että kansantervedellinen syy ei enää jatkossa olisi perhesideperustaisen oleskeluluvan epäämisperuste?

-

Tähän voitte kirjoittaa muita näkemyksiänne ehdotettuja muutoksia ja niiden vaikutuksia koskien.

-

Pesonen Saku
Suomen ylioppilaskuntien liitto SYL ry